

היבטים של אוריינות חזותית ככלי להוראה ולתקשורת רב-תרבותית בקבוצת למידה מקוונת (פוסטר)

מירי שינפלד

מכללת סמינר הקיבוצים

mirish@macam.ac.il

תמר שליט-אבני

מכללת סמינר הקיבוצים

tamarsavni@gmail.com

Aspects of Photographic Literacy as a Tool for Teaching and for Communication in a Multicultural Online Learning Group (Poster)

Tamar Shalit-Avni

Kibbutzim College of Education

Miri Shonfeld

Kibbutzim College of Education

Abstract

The purpose of this study was to examine the impact of an online course about photography on students. The impact was examined on two levels; implementation of visual literacy as a tool for teaching, and creating multicultural communication. The study population included 13 participants from five colleges with different cultures features. The findings suggest that participation in the online course increased students' awareness of the possibilities that visual literacy offers. Most of the students absorbed the potential of photography literacy as a tool for inspiring work. Participants' testimonies and visual research suggest that the work, observation and response to the photographs created cultural familiarity with a wide range of regional identities. This form of cultural familiarity touched mainly upon the margins of cultural identity (evidence, leisure, technology, family, local culture) rather than the elements that are considered to be the principle among them (Jewish religious / Jewish secular / Muslim). The study found that for many participants the combination enabled cultural exploration in various areas of identity, creating self-identity through online dialogue, a sense of equality and listening to one another. For a minority of participants there was either no impact in these areas or a certain resistance towards the multiculturalism.

Keywords: Online course, Photography, multiculturalism, TEC.

תקציר

מטרת מחקר זה היא לבחון את תרומתה של קבוצת למידה מקוונת בצילום בקרב קהילה של סטודנטים להוראה ואנשי חינוך בפועל. ההשפעה נבחנה בשני היבטים; הטמעת האוריינות החזותית ככלי להוראה ויצירת תקשורת רב-תרבותית. אוכלוסיית הקורס כללה סטודנטים להוראה ואנשי חינוך בפועל ממגורים שונים בחברה; הקורס נערך באמצעות סביבת ה-Moodle למפגשים א-סינכרוניים וב-Elluminate למפגשים הסינכרוניים וכלל הצגת תמונות באלבומי התרגילים, כתיבת בלוגים ודיונים בפורומים. המשתתפים היו בוגרי מרכז TEC, ולפיכך מיומנים במודל המגע המקוון הבין-קבוצתי, המבוסס על קבוצות עבודה קטנות ומעורבות שעוברות מפגש הדרגתי ונדרשות למלא משימות במשותף בנושא הקורס (Shonfeld, Hoter & Ganayem, 2013). המחקר מראה

עדיפות לקבוצות למידה מקוונות על פני קבוצות למידה פא"פ, ביצירת תקשורת חיובית בין משתתפים המגיעים מקבוצות זהות שונות (Hasler & Hamburger, 2013). הצלחה זו תלויה בעמידה בכללים לקבוצות מקוונות (שינפלד, גנאיים, חוטר, וולטר, 2015).

ניתן דגש להשפעתו של הצילום על תקשורת רב תרבותית (תקשרת המתבססת על השפעה הדדית תוך שמירת הזהות העצמית, זאת בניגוד לתקשורת לעומתית (מאוטר, שגיא, ושמיר, 1998). מקומו של הצילום כמקדם תקשורת זו נבע מהתפישה שהיצירה והמעשה האמנותי הם בעלי כוח חברתי (מרקוזה, 2005).

שדה המחקר כלל את אתר הקורס והכיל תצלומים, בלוגים ופורומים. המחקר שהיה איכותני הסתמך על ראיונות, מחקר חזותי ומילולי לתוצרי הקורס. אוכלוסיית המחקר כללה 13 סטודנטים ממכללות שונות שהתנסו בתרגילי צילום אישיים וקבוצתיים ודיון משותף אודותם. כמו כן נערך מבדק כמותני שהוצג כממצא איכותני – IAT (the Implicit Association Test – IAT), הבדוק שינוי עמדות לגבי השונה – דת/אמונה/לאום.

בהיבט הראשון – הטמעת האוריינות החזותית ככלי להוראה – נמצא כי רב הסטודנטים פיתחו מודעות לאיכויות האוריינות הצילומית, מצאו בה כלי מעורר השראה בעבודתם, הציעו רעיונות לפעולה ואף יישמו את חלקם בפועל. בהיבט השני – יצירת תקשורת רב תרבותית – נמצא כי בין המשתתפים נוצרה תקשורת בטווח רחב של אזורי זהות. המפגש נגע בעיקר בתחומי השוליים של הזהות התרבותית (עדות, פנאי, טכנולוגיה, משפחה, תרבות לוקלית) ופחות באזורי הזהות הנחשבים לעיקריים (דת/חילוני/מוסלמי).

רוב המשתתפים הדגישו יצירת זהות עצמית שנוצרה בדרך דיאלוגית עם הזהויות השונות שנחשפו בתמונות. מיעוט מהמשתתפים בחר לעצב את זהותו באופן לעומתי, בעיקר בתחום הזהות העיקרית הדתית – חילונית. משתתפות ערביות מקבוצת המיעוט הדגישו את תחושת החופש להתנתק מהזהות העיקרית ואת תחושת השוויון שנבעה משימוש בצילום כשפה אוניברסלית. נמצא כי עבור רב המשתתפים התקיימה תקשורת רב תרבותית במגוון אזורי זהויות, התחדדה זהות עצמית בדרך דיאלוגית, הודגשה תחושת שוויון סקרנות והקשבה לאחר. עבור מיעוט לא הייתה השפעה בתחומים אלו או נוצרה תקשורת לעומתית.

מילות מפתח: קורס מקוון, רב-תרבותיות, צילום, TEC.

מקורות

- מאוטר, מ', שגיא, א', ושמיר, ר' (1998). הרהורים על רב-תרבותיות בישראל. בתוך: מ' מאוטר, א' שגיא ור' שמיר (עורכים), **רב תרבותיות במדינה דמוקרטית ויהודית** (עמ' 67-76). תל-אביב: רמות.
- מרקוזה, ה' (2005). המימד האסתטי, התמדת האומנות. בתוך: ל' דובב וצ' טאובר (עורכים), צ' טאובר (מתרגם). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.
- שינפלד, מ. גנאיים, א. נ., חוטר, א., וולטר, ג'. (2015). צוותים מקוונים, אמון ודעות קדומות. **סוגיות בחברה הישראלית**, 19, 7-40.
- Hasler, B. S. & Amichai-Hamburger, Y. (2013). Online Intergroup Contact. In Y. Amichai-Hamburger (Ed.), *The social net: understanding our online behavior* (pp. 220-252). New York: Oxford University Press.
- Shonfeld, M., Hoter, E., Ganayem, A. (2013). Israel connecting cultures in conflict. In: R. Austin & B. Hunter (Eds.), *Online learning and community cohesion*. Routledge, New-York